

Båtstø Vel
Båtstø
1455 NORDRE FROGN
Att. Hans Georg Wille

Saksbehandler, innvalgstelefon
Nina Cathrine Knudtson, 32266821

Vedtak om tillatelse til mudring i sjø i forbindelse med legging av sjøledning ved Båtstø i Frogn kommune

Fylkesmannen i Oslo og Viken har ferdigbehandlet søknaden fra Båtstø Vel, og gir tillatelse etter forurensningsloven til mudring i sjø ved Båtstø i Frogn kommune.

Tillatelsen med tilhørende vilkår følger vedlagt.

Fylkesmannen fatter vedtak om gebyr på kr 16 400,- for behandling av saken.

Vedtaket om tillatelse og gebyrfastsettelse kan påklages av berørte parter eller andre med rettslig klageinteresse innen 3 uker.

Vi viser til søknad mottatt 03.09.2019 om tillatelse etter forurensningsloven til mudring i sjø, og sakens øvrige dokumenter.

Fylkesmannen behandler saken som rett forurensningsmyndighet for mudring i sjø.

Søknad

Båtstø Vel planlegger å etablere en ny vannledning med en lengde på ca. 3000 m fra Vindfangerbukta i sør til Båtstø i nord. I forbindelse med legging av denne er det behov for å mudre en grøft på ca. 35 m med omtrentlig 1 m³ per lengdemeter for å grave ned deler av vannledningen der den føres i land ved Båtstø. Formålet med tiltaket er å knytte 200 hytter ved Båtstø til offentlig vannforsyning. Det dypeste vannpartiet i mudringsområdet er ca. 2 m ved middelvannstand. Sjøbunnen innenfor mudringsområdet heller relativt slakt fra ca. 0-3 m.

Sedimentanalyser

De øverste 10 cm av sjøsedimentene ble analysert for innhold av leire, silt og sand i forbindelse med en miljøteknisk undersøkelse utført av COWI AS i juli 2019. Det ble hentet ut en blandeprøve på tre prøvestasjoner i tiltaksområdet. Analysene viser at det øverste sjøbunnslaget består av mer enn 90% sand (gjennomsnittlig 95%). Sedimentene ble i tillegg analysert for 8 prioriterte tungmetaller (kvikksølv, arsen, aluminium, kobber, sink, bly, kadmium og krom), 16 forbindelser av polysykliske aromatiske hydrokarboner (PAH₁₆), 7 polyklorerte bifenyler (PCB₇), samt tributyltinn (TBT).

Analyseresultatene viser at sjøbunnen ved prøvestasjon 2 og 3 er påvirket av enkelte PAH-forbindelser i tilstandsklasse III-IV, samt PCB₇ og TBT i tilstandsklasse III. Prøvestasjon 1 som ligger nærmest land er i tilstandsklasse I for alle de undersøkte miljøgiftene. Tungmetallene viste relativt lave nivåer i alle prøvestasjoner, der høyest påviste tilstandsklasse er tilstandsklasse II for kadmium, kobber og kvikksølv i prøvestasjon 2 og 3. De resterende metallene befant seg i tilstandsklasse I.

Tiltakshaver skriver at masser i den første tredelen av tiltaket i strandkanten (0-10 m), er i tilstandsklasse I og kan gjenbrukes.

Gjennomføring av tiltak

Mudring skal gjennomføres med gravemaskin fra lekter.

Det er ønskelig at mudringsarbeidet starter opp så raskt som mulig. Mudringsarbeidet vil pågå i noen dager/uker. Anleggsarbeidet for å legge hele vannledningen fra Båtstø til Bindfangerbukta anslås å vare i maks 2-3 måneder. Det skal ikke utføres arbeid i Vindfangerbukta i perioden februar-april av hensyn til gytetid og gyteområder for torsk.

Tiltakshaver har ikke lagt opp til bruk av siltgardin grunnet tiltakets beskjedne omfang, men har nevnt flere avbøtende tiltak for å minimere uheldige miljøvirkninger. Mudringsarbeidet skal utføres med størst mulig varsomhet for å unngå unødig spredning av sjøsedimenter. Oppgravde masser i klasse III og dårligere skal leveres til godkjent mottak på land. Dersom det oppstår uheldige miljøvirkninger som ikke er forutsatt i foreliggende risikovurdering, skal arbeidet stanse opp umiddelbart og årsaken til de uheldige miljøvirkningene kartlegges.

Høring

Fylkesmannen i Oslo og Viken har sendt søknaden på høring, jf. forurensningsforskriften § 36-8. Søknaden ble forhåndsvarslet sakens parter (jf. § 36-6), og andre enn sakens parter som vedtaket kan angå (jf. § 36-7) i epost datert 7.10.2019. Søknaden er også lagt ut på Fylkesmannen sine nettsider.

Vi har mottatt høringsuttalelser fra Torgrim Hallvardson Rygnestad, Norsk Maritimt Museum, Fiskeridirektoratet Region Sør og Akershus Fylkeskommune. Nedenfor gjengis en oppsummering av høringsuttalelsene.

Torgrim Hallvarson Rygnestad

I Rygnestad sin høringsuttalelse skrives det at det må hele tiden passes på at gravingen foregår i kontrollerte former. Han nevner at av erfaring oppstår det det alltid problemer av visse slag som ofte løses på «en lettvinnt måte». Avslutningsvis skriver Rygnestad at Fylkesmannen MÅ følge med på tiltaket og sørge for at det ikke skjer ulovligheter.

COWI AS

COWI skriver i sitt svar til Torgrim Hallvardson Rygnestad at det benyttes en entreprenør som er spesialisert på undervannsanlegg og har lang erfaring med store og kompliserte sjøledningsanlegg. COWI skal følge opp prosjektet som byggherrens representant (byggeleder) og vil være på anlegget med jevne mellomrom.

Norsk Maritimt Museum

Norsk Maritimt Museum hadde ingen innvendinger til tiltaket.

Fiskeridirektoratet Region Sør

Fiskeridirektoratet gjør oppmerksom på at slik det fremstår av oversendt dokumentasjon så er det registrert fiskeplasser som benyttes av lokale og regionale yrkes- og fritidsfiskere der hvor ledningen skal legges. Utover dette er det ikke registrert andre fiskeri og havbruksinteresser i området.

Det er et mål at marint biologisk mangfold generelt sett ikke skal berøres negativt. Det innebærer blant annet at det i minst mulig grad foretas inngrep som mudring, fylling og støvende arbeid i sjø. Fiskeridirektoratet kan likevel ikke se at fiskeri- og havbruksinteresser i nevneverdig grad skal kunne påvirkes negativt ved legging av den omsøkte ledningen, såfremt tiltaket gjøres på en forsvarlig og skånsom måte. Fiskeridirektoratet forutsetter at de avbøtende tiltakene som beskrives i søknaden til COWI, datert 11.09.2019, under punkt 5.5, gjennomføres:

«Det er planlagt å mudre sjøsedimentene ved hjelp av gravemaskin fra lekter. Det er foreslått følgende tiltak for å minimere uheldige miljøvirkninger:

- *Mudringsarbeidet skal utføres med størst mulig varsomhet for å unngå unødig spredning av sjøsedimenter.*
- *Oppgravde masser i klasse 3 og dårligere leveres godkjent mottak på land.*

Dersom det oppstår uheldige miljøvirkninger som ikke er forutsatt i foreliggende risikovurdering, skal arbeidet stanse opp umiddelbart og årsaken til de uheldige miljøvirkningene kartlegges.»

Avslutningsvis skriver Fiskeridirektoratet at ideelt sett bør inngripende og støvende arbeider foretas i høst-/vinterhalvåret, når livet i sjøen er mest i ro.

COWI AS

COWI bekrefter at de avbøtende tiltakene som er beskrevet under punkt 5.5 vil gjennomføres.

Akershus fylkeskommune

Fylkeskommunen har allerede gitt uttalelse som fagmyndighet for kulturminnevern i brev datert 30.04.2019. Denne uttalelsen er for øvrig vurdert ut fra fylkeskommunens rolle som prosessmyndighet etter vannforskriften.

Akershus fylkeskommune har vedtatt regionalplan for vannforvaltning 2016-2021. Planen skal ligge til grunn for all kommunal og regional planlegging. Planen setter strenge krav til forvaltning av vannforekomster gjennom vannforskriften §§ 1, 4 og 12, for å sikre god økologisk og kjemisk vannkvalitet i overflatevann.

Planområdet ligger innenfor vannområdet Indre Oslofjord Vest i vannforekomst 0101020601-C Oslofjorden. Denne vannforekomsten er i moderat økologisk tilstand og i dårlig kjemisk tilstand. På grunn av naturforhold har Oslofjorden utsatt frist for å nå miljømålene innen planperioden 2022-2027. Fylkeskommunen forutsetter at tiltaket gjennomføres på en slik måte at det ikke forringer tilstanden ytterligere, og at målene i vannforvaltningen oppnås som planlagt.

COWI AS

COWI svarer Akershus fylkeskommune og forsikrer dem om at gravearbeidet vil gjennomføres så skånsomt som mulig, forurensede masser vil fjernes og deponeres på godkjent deponi. COWI

vurderer derfor at tiltaket ikke vil forringe tilstanden ytterligere, og ikke vil være et hinder for å nå målene i vannforvaltningen.

Fylkesmannens vurdering

Generelt

Når forurensningsmyndigheten avgjør om tillatelse skal gis og fastsetter vilkårene etter § 16, skal det legges vekt på de forurensningsmessige ulemper ved tiltaket sammenholdt med de fordeler og ulemper som tiltaket for øvrig vil medføre.

Etter naturmangfoldloven § 7 skal prinsippene i lovens §§ 8 til 12 legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet. Disse rettsprinsippene omfatter vurdering i forhold til kunnskapsgrunnlaget, «føre-var-prinsippet», samlet belastning, miljøforsvarlige teknikker og at kostnader bæres av tiltakshaver.

Det er virkningene av den omsøkte virksomheten på det aktuelle stedet som er vurdert. Dersom virksomheten senere ønsker å flytte virksomheten må det derfor søkes på nytt for den nye lokaliseringen.

Lovgrunnlag og myndighet

Aktuell virksomhet krever tillatelse etter forurensningslovens bestemmelser, jf. forurensningsloven §§ 11, jf. § 16.

Fylkesmannen har behandlet saken som rett forurensningsmyndighet for arbeider i sjø, jf. rundskriv T-3/12.

Vurdering av forurensningspotensialet fra anlegget

Sedimentanalysene utført i tiltaksområdet av COWI AS i 2019 viste at sedimentene i prøvestasjon 2 og 3 er forurenset i henhold til Miljødirektoratets veileder M-608 *Grenseverdier for klassifisering av vann, sediment og biota*. Sjøbunnen ved prøvestasjon 2 og 3 er påvirket av enkelte PAH-forbindelser i tilstandsklasse III-IV, samt PCB₇ og TBT i tilstandsklasse III. Prøvestasjon 1 som ligger nærmest land er i tilstandsklasse I for alle de undersøkte miljøgiftene. Metallene kadmium, kobber og kvikksølv er i tilstandsklasse II i prøvestasjon 2 og 3. De resterende metallene befant seg i tilstandsklasse I i alle prøvestasjonene.

Søknaden omfatter arbeider i sjø som ved utføring vil kunne føre til partikkelspredning. Partikkelspredning av forurensete sedimenter kan påvirke vannforekomstens tilstand i negativ retning, samt forringe produksjonsmuligheten for fisk og andre marine organismer. Fylkesmannen har med bakgrunn i dette valgt å sette vilkår om at det etableres partikkelsperre i form av siltgardin eller annen partikkelsperre rundt tiltaksområdet før anleggsarbeidene starter og gjennom hele tiltaksperioden. Fylkesmannen stiller også krav om at det utføres turbiditetsmålinger i tiltaksområdet gjennom hele arbeidsperioden. Turbiditeten skal i tillegg måles i minst én referansestasjon som ikke er påvirket av arbeidene. Hvis turbiditeten overstiger 10 NTU over referansenivået i 20 minutter, må tiltaket stanse til turbiditeten har gått ned under grenseverdien.

Fylkesmannen forutsetter at tiltaket utføres som beskrevet i søknaden. Mudringsarbeidet skal utføres med størst mulig varsomhet for å unngå unødig spredning av sjøsedimenter. Oppgravde masser i klasse III og dårligere skal leveres godkjent mottak på land. Dersom det oppstår uheldige

miljøvirkninger som ikke er forutsatt i foreliggende risikovurdering, skal arbeidet stanse opp umiddelbart og årsaken til de uheldige miljøvirkningene kartlegges.

Støy

For utslipp av støy må tiltakshaver etterleve kravene i kapittel 4 (*Retningslinje for begrenning av støy fra bygg- og anleggsvirksomhet*) i *Retningslinje for behandling av støy i arealplanlegging* (T-1442/2016).

Konsekvenser for naturmiljøet

Naturmangfoldloven § 8 stiller krav om at offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet skal så langt det er rimelig bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger.

Det er ikke registrert funn av viktige naturtyper eller arter i tiltaksområdet i Miljødirektoratets database Naturbase (2019).

Fylkesmannen vurderer at det foreligger tilstrekkelig kunnskap om naturmangfoldet og konsekvenser på miljøet. I og med at naturmangfold i liten grad berøres av tiltaket legger Fylkesmannen til grunn at det ikke er nødvendig å foreta vurderinger etter de andre miljøprinsippene i naturmangfoldloven §§ 9–12.

Av hensyn til gytetid og gyteområder for torsk skal det ikke utføres mudringsarbeider i perioden 15.02-30.04. Det skal i tillegg ikke gjennomføres mudringsarbeider i perioden 15.05-15.09 av hensyn til gjester som ønsker å benytte badeplassen ved Båtstø Vel om sommeren.

Vurdering etter vannforskriften

Tiltaket er en del av Oslofjorden (Vann-Nett ID 0101020601-C), en moderat eksponert kyst. Oslofjorden har moderat økologisk tilstand, hovedsakelig basert på kvalitetselementene klorofyll A, totalfosfor, nitrat og nitritt. Den kjemiske tilstanden i Oslofjorden er klassifisert som dårlig, hovedsakelig basert på konsentrasjonen av ulike industristoffer, metaller og andre stoffer.

Osofjorden er i stor grad påvirket av diffus avrenning fra flere nedlagte industrilokaliteter, som blant annet nedlagte oljeanlegg ved Steilene, Fagerstrand og Granerudstøa. I tillegg er fjorden i middels grad påvirket av diffus avrenning fra byer/tettsteder, turisme og rekreasjon, og i middels grad fra kysttransport, introduserte arter og sykdommer, samt punktutslipp fra VEAS renseanlegg.

Vannforskriften § 4 sier at *«tilstanden i overflatevann skal beskyttes mot forringelse, forbedres og gjenopprettes med sikte på at vannforekomstene skal ha minst god økologisk og kjemisk tilstand»*. Fylkesmannen mener at det på bakgrunn av resipientens størrelse og miljøtilstand, og med forutsetning at tiltaket gjennomføres som beskrevet i søknaden, ikke vil foreligge en vesentlig risiko for forringelse av miljøtilstanden i Oslofjorden.

I henhold til § 12 i vannforskriften kan ny aktivitet eller nye inngrep i en vannforekomst gjennomføres selv om dette medfører at miljømålene i § 4 - § 6 ikke nås eller at tilstanden forringes, dersom dette skyldes;

- a) nye endringer i de fysiske egenskapene til en overflatevannforekomst eller endret nivå i en grunnvannforekomst, eller
- b) ny bærekraftig aktivitet som medfører forringelse i miljøtilstanden i en vannforekomst fra svært god tilstand til god tilstand.

Fylkesmannen vurderer at tiltaket som omsøkt med fastsatte vilkår ikke vil medføre en varig «forringelse» av vannforekomsten. Fylkesmannen er derfor av den oppfatning at vannforskriften § 12 ikke kommer til anvendelse.

Samfunnsmessige hensyn

Tiltaket berører områder regulert til LNF og nåværende friluftsområde i kommuneplan og reguleringsplan for «Del av Båttstø» (planID: 059-0300). Tiltakshaver søkte Frogn kommune om rammetillatelse med dispensasjon fra bestemmelsene i overnevnte arealplaner, i tillegg til kystsoneplan (henynssone til friluftsliv), samt det generelle byggeforbudet langs sjø- og vassdrag, jf. plan- og bygningsloven § 1-8.

I Frogn kommunes vurdering står det følgende:

«På Båttstø vil ledningen gå over «Spesialområde – Friluftsområde på land» i reguleringsplan Båttstø øst og vest. Her tillater reguleringsplanen, som nevnt i søknaden, «opparbeidet røranlegg, med tilhørende kummer og andre nødvendige tekniske installasjoner tilknyttet vann og avløpssystemet i området». Det er dermed ikke behov for noen dispensasjon for den delen av tiltaket som skal utføres her. En annen del av tiltaket går over «spesialområde – Åpne sjøarealer» i reguleringsplan for Del av Båttstø. Tiltaket er ikke i strid med arealformålet».

Frogn kommune ga rammetillatelse med dispensasjon fra kommuneplan for Frogn 2013-2025: § 20 Bruk og vern av sjø og vassdrag. Frogn kommune skriver i sitt vedtaksbrev at «i saksbehandlingskartet (kommunekart.com) ligger området ute med områdenavn LNF. Men arealformålet er ikke LNF, så det trengs ikke dispensasjon fra LNF».

Den nye vannledningen vil knytte rundt 200 hytter ved Båttstø til Frogn kommune sin offentlige vannforsyning. Den offentlige vannforsyningen vil gi en sikker og god drikkevannsforsyning til et stort hytteområde. Fylkesmannen vurderer at fordelene med tiltaket overstiger de ulempene tiltaket kan medføre.

Konklusjon

Vi har vurdert søknaden og kommet frem til at samfunnsnyttens virksomheten utgjør overstiger de forurensningsmessige ulempene knyttet til virksomheten. Det forutsettes at virksomheten drives i samsvar med vilkårene som følger av tillatelsen og forurensningsregelverket for øvrig.

Vedtak om tillatelse

Fylkesmannen gir Båttstø Vel tillatelse til mudring i sjø ved Båttstø (gbnr. 59/198) i Frogn kommune. Tillatelsen er gitt med hjemmel i forurensningsloven § 11. Det er satt vilkår til tillatelsen med hjemmel i § 16 i samme lov.

Fylkesmannen har ved avgjørelsen av om tillatelse skal gis, og ved fastsetting av vilkårene, lagt vekt på de forurensningsmessige ulemper ved tiltaket sammenholdt med de fordeler og ulemper som tiltaket for øvrig vil medføre. Tillatelsen med vilkår følger vedlagt dette brevet.

Det kan foretas endringer i denne tillatelsen i medhold av forurensningsloven § 18. Endringene skal være basert på skriftlig saksbehandling og forsvarlig utredning av saken. En eventuell endringssøknad må derfor foreligge i god tid før endring ønskes gjennomført.

At forurensningen er tillatt utelukker ikke erstatningsansvar for skade og ulempe eller tap

forårsaket av forurensningen, jf. forurensningsloven § 56.

Brudd på tillatelsen er straffbart etter forurensningsloven §§ 78 og 79.

Vedtak om gebyr

Vi viser til varsel om gebyr dato 30.9.2019. Vi varslet sats 6 som i 2019 utgjorde kr 32 800,- for behandling av søknaden. På bakgrunn av medgått ressursbruk velger vi heller å benytte sats 7 for behandlingen av denne søknaden.

Fylkesmannen vedtar at forurensningsforskriftens § 39-4 sats 7 kommer til anvendelse i denne saken. Båtstø Vel skal betale kr 16 400,- for Fylkesmannens arbeid med tillatelsen. Hjemmel for vedtaket er forurensningsforskriften § 39-3, jf. § 39-4.

Ressursbruk knyttet til saksbehandlingen er lagt til grunn ved fastsettelse av gebyrsats. Herunder hører gjennomgang av søknaden, møter og korrespondanse med søker, høring av saken, samt endelig ferdigstilling av tillatelsen. Innsats fra andre fagpersoner hos Fylkesmannen inngår også.

Miljødirektoratet vil ettersende faktura.

Klageadgang

Vedtaket, herunder plasseringen i gebyrklasse, kan påklages til Miljødirektoratet av sakens parter eller andre med rettslig klageinteresse innen 3 uker fra underretning om vedtak er kommet fram, eller fra vedkommende fikk eller burde skaffet seg kjennskap til vedtaket. En eventuell klage skal angi hva det klages over og den eller de endringer som ønskes. Klagen bør begrunnes, og andre opplysninger av betydning for saken bør nevnes. Klagen skal sendes til Fylkesmannen.

En eventuell klage fører ikke automatisk til at gjennomføringen av vedtaket utsettes. Fylkesmannen eller Miljødirektoratet kan etter anmodning eller av eget tiltak beslutte at vedtaket ikke skal gjennomføres før klagefristen er ute eller klagen er avgjort. Avgjørelsen av spørsmålet om gjennomføring kan ikke påklages. Ved klage på valg av gebyrsats skal tilsendt faktura betales til fristen. Miljødirektoratet vil refundere eventuelt overskytende beløp dersom klagen imøtekommes.

Med hilsen

Hilde Sundt Skålevåg (e.f.)
seksjonssjef

Nina Cathrine Knudtzon
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

ØPD AS v/Terje Mæla	Asdalstrand 171		
COWI AS/ Dina M	Postboks 123	1601	FREDRIKSTAD
Foldvik			
COWI AS v/Atle Finstad	Postboks 123	1601	FREDRIKSTAD